

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 13Co/50/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6617213065
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 04. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Danica Kočičková
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2020:6617213065.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Danice Kočičkovej a členov senátu JUDr. Amy Odalošovej a Mgr. Kataríny Katkovej, v spore žalobcu: PROFI CREDIT Slovakia, s. r. o., so sídlom: Pribinova 25, 824 96 Bratislava, IČO: 35 792 752, zast.: Advokátska kancelária JUDr. Andrea Cviková, s. r. o., so sídlom Kubániho 16, 811 04 Bratislava, IČO: 47 233 516, proti žalovanej: V. W., nar. XX. XX. XXXX, bytom F. XX, XXX XX F., zast. JUDr. Romanom Juríkom, advokátom, so sídlom Jazerná 19, 940 71 Nové Zámky, o zaplatenie 840,70 € s prísl., o odvolaní žalovanej proti rozsudku Okresného súdu Lučenec č. k. 5Csp/36/2017-83 zo dňa 30. 11. 2018, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu zrušuje a vec mu vracia na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

1. Odvolaním napadnutým rozsudkom okresný súd uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 840,70 € spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,05 % ročne od 02. 09. 2017 do zaplatenia, do troch dní od právoplatnosti rozsudku. V prevyšujúcej časti okresný súd žalobu zamietol. O trovách konania týkajúcich sa žaloby žalobcu rozhodol podľa ust. § 255 os. 1 zákona č. 160/2015 Z. z., Civilného sporového poriadku (ďalej v texte len „CSP“) tak, že žalobca má voči žalovanej nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, o výške ktorej náhrady rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením po právoplatnosti rozsudku. Vzájomnú žalobu žalovanej voči žalobcovi okresný súd v celom rozsahu zamietol; v konaní o vzájomnej žalobe okresný súd o trovách konania rozhodol tak, že žalobca má voči žalovanej nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, o výške ktorej náhrady rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením po právoplatnosti rozsudku.

1.1 V odôvodnení predmetného rozsudku okresný súd uviedol, že žalobca sa žalobou podanou voči žalovanej domáhal zaplatenia istiny 840,70 € s príslušenstvom, pričom uviedol, že so žalovanou dňa 28. 08. 2014 uzatvoril Zmluvu o revolvingovom úvere č. 8500076920 (ďalej aj „Zmluva“), na základe ktorej poskytol žalovanej úver v celkovej výške 1 500 €. Poskytnutý úver sa žalovaná zaviazala žalobcovi vrátiť v 36 mesačných splátkach po 53,25 €, v termínoch splatnosti podľa splátkového kalendára, ktorý bol dohodnutý v Zmluve. Žalovaná sa dostala do omeškania s úhradou splátok úveru už pri splátke č. 7; do vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru napokon zaplatila žalobcovi sumu 609,30 €. Vzhľadom k tomu, že žalovaná bola v omeškaní s úhradou splátky č. 7 viac ako tri mesiace, žalobca si uplatnil právo podľa § 565 Občianskeho zákonníka, t. j. vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru. Žalovaná suma 840,70 € predstavuje nesplatenú sumu úveru poskytnutého žalovanej v celkovej výške 1 500 €.

1.2 Na žalovanú sumu vydal okresný súd platobný rozkaz č. k. 5Csp/36/2018-35 dňa 06. 03. 2018, ktorým uložil žalovanej, aby v lehote 15 dní odo dňa doručenia platobného rozkazu zaplatila žalobcovi sumu 840,70 € s príslušenstvom, alebo aby v rovnakej lehote podala odpor proti platobnému rozkazu s vecným odôvodnením. Žalovaná podala proti platobnému rozkazu v zákonnej lehote odpor, preto okresný súd uznesením č. k. 5Csp/36/2017-56 zo dňa 27. 07. 2018 platobný rozkaz zrušil. V odpore proti platobnému rozkazu žalovaná uviedla, že žalobca sa dopustil pochybenia majúceho zjavne pôvod

v skutkovom stave, keď tvrdil, že žalovanej doručil vyhlásenie o mimoriadnej splatnosti spotrebiteľského úveru, opomenul však povinnosť tvrdenia a aj dôkaznú povinnosť v zmysle ust. § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, v zmysle ktorého kogentného ustanovenia Občianskeho zákonníka (ktoré je osobitným ustanovením na ochranu spotrebiteľov vo vzťahu k ust. § 565 Občianskeho zákonníka) nestačí, aby bol dlžník v omeškaní viac ako 3 mesiace, ale pred uplatnením práva podľa § 565 Občianskeho zákonníka je veriteľ povinný písomne upozorniť dlžníka - spotrebiteľa na možnosť uplatnenia tohto práva, a to v lehote nie kratšej ako 15 dní pred jeho uplatnením. Žalovaná v odpore proti platobnému rozkazu zdôraznila, že žalobca ani len netvrdí, že by žalovanú bol písomne upozornil na možnosť vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru v lehote nie kratšej ako 15 dní pred vyhlásením mimoriadnej splatnosti úveru. Poukázala na to, že zo strany žalobcu ide o tretiu žalobu podanú proti nej. Jednou žalobou sa ten istý žalobca domáhal zaplata sumy 229,52 € s prísl. na základe Zmluvy o spotrebiteľskom úvere zo dňa 17. 06. 2014 (konanie vedené na Okresnom súde Lučenec pod sp. zn. 9Csp/338/2017), druhou žalobou sa domáhal žalobca zaplata sumy 841,35 € s príslušenstvom na základe Zmluvy o revolvingovom úvere zo dňa 28. 08. 2014 (konanie vedené na Okresnom súde Lučenec pod sp. zn. 10Csp/36/2017). Len krátko po uzatvorení jednej úverovej zmluvy s istinou 570 €, mesačnými splátkami vo výške 34,06 € na dobu 36 mesiacov, neváhal žalobca uzatvoriť so žalovanou aj druhú úverovú zmluvu s parametrami uvedenými v žalobe (istina 1 450 €, mesačná splátka 53,25 € na dobu 36 mesiacov, poplatok za uzatvorenie zmluvy 50 €); spolu teda žalobca zaťažil žalovanú mesačnými splátkami vo výške 140,56 €.

1.3 Okresný súd v odôvodnení odvolaním napadnutého rozsudku ďalej uviedol, že žalobca sa na výzvu súdu podľa § 167 ods. 3 CSP k odporu žalovanej proti platobnému rozkazu a k vzájomnej žalobe vyjadril v podaní zo dňa 20. 08. 2018. Vo vyjadrení žalobca vo vzťahu k tvrdeniu žalovanej o nepreukázaní splnenia povinnosti podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka apeloval na tú skutočnosť, že spolu so žalobou súdu predložil listinu „Oznámenie o zosplatnení úveru“ s doručenkou. Z toho podľa žalobcu vyplýva, že žalobca upozornil žalovanú na omeškanie s úhradou konkrétnych splátok č. 7, 8 a 9 a na to, že v prípade omeškania trvajúceho viac ako tri mesiace, „si uplatní sankciu splatnosti splátok“. Z obsahu uvedenej listiny podľa žalobcu okrem iného vyplýva aj odkaz na ustanovenie § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka. Žalobca v predmetnom vyjadrení proti platobnému rozkazu uviedol, splatná dňa 01. 09. 2017, čo znamená, že sa jedná o nároky, ktoré sú splatné a s ktorých úhradou je stále žalovaná v omeškaní. K tvrdeniu žalovanej ohľadom neskúmania jej schopnosti splácať úver žalobca uviedol, že sa nezakladá na pravde, pretože zisťoval údaje o príjme, výdavkoch a záväzkoch žalovanej, čo žalovaná potvrdila na osobitnom tlačive svojim podpisom. Zároveň predložila listinu o výške svojho príjmu, ktorým je rozhodnutie Sociálnej poisťovne zo dňa 05. 12. 2013.

1.4 Okresný súd v odôvodnení odvolaním napadnutého rozsudku ďalej uviedol, že vykonal dokazovanie prečítaním Žiadosti o poskytnutie revolvingového úveru/Zmluvy o revolvingovom úvere č. 8500076920 zo dňa 28. 08. 2014, Oznámenia veriteľa o schválení úveru dlžníka - Zmluva o revolvingovom úvere č. 8500076920, Zmluvných dojednaní Zmluvy o revolvingovom úvere spoločnosti Profi Credit Slovakia, s. r. o., Oznámenia o zosplatnení úveru zo dňa 14. 06. 2015, fotokópie doručky preukazujúcej doručenie zosplatnenia úveru žalovanej, odporu žalovanej proti platobnému rozkazu, podania žalobcu doručeného súdu dňa 27. 02. 2018 a zistil, že predmetná zmluva je formulár s predtlačným označením veriteľa a s označením Žiadosť o poskytnutie revolvingového úveru/zmluva o revolvingovom úvere, do ktorého záujemca o poskytnutie úveru vypĺňa svoje osobné údaje a údaje o požadovanom revolvingovom úvere. Zo žiadosti o poskytnutie revolvingového úveru, resp. Zmluvy o revolvingovom úvere č. 8500076920 okresný súd zistil, že žalobca vyplnil údaje v bode 5 formulára, teda údaje o požadovanom revolvingovom úvere, kde žalovaná žiadala o poskytnutie úveru vo výške 1 500 € za podmienky splatnosti úveru v 36 mesačných splátkach po 53,25 €; celková suma, ktorú mala žalovaná žalobcovi podľa Zmluvy zaplatiť bola 1 967 €, predpokladaná RPMN za úver 20,91 %, ročná úroková sadzba úveru 18,03 %, priemerná RPMN za úver 44,06 %, poskytnutá čiastka revolvingu 0 €, celková čiastka pri revolvingu, ktorú musí žalovaná zaplatiť 0 €, predpokladaná RPMN po poskytnutí revolvingu 0 %, ročná úroková sadzba revolvingu 0 %, poplatok za poskytnutie úveru 50 €. Žiadosť o poskytnutie revolvingového úveru žalovaná podpísala dňa 22. 08. 2014. Žalobca neskôr dňa 28. 08. 2014 vyplnil bod 6 formulára, údaje o schválenom úvere, v ktorom je uvedené, že poskytnutá suma úveru je vo výške 1 500 €, splatenie úveru v 36. splátkach, mesačná splátka úveru vrátane úrokov 53,25 €, celková čiastka, ktorú musí žalovaná zaplatiť 1 967 €, RPMN 20,91 %, ročná úroková sadzba 18,03 %, priemerná RPMN 44,06 %, poskytnutá čiastka revolvingu 0 €, celková čiastka pri revolvingu, ktorú musí dlžník zaplatiť 0 €, predpokladaná RPMN revolvingu %, ročná úroková sadzba revolvingu 0 %, ročná úroková sadzba úrokov z omeškania

5,15 %, poplatok za poskytnutie úveru 50 €. Žalobca podpísal formulár dňa 28. 08. 2014, pričom do formulára v bode 6 v porovnaní s bodom 5 doplnil ročnú úrokovú sadzbu úrokov z omeškania 5,15 %, a to až po podpísaní formuláru žalovanou. Následne žalobca doručil žalovanej Oznámenie veriteľa o schválení úveru dlžníkovi - Zmluva o revolvingovom úvere č. 8500076920 zo dňa 28. 08. 2014, ktoré obsahuje údaje o schválenom úvere.

1.5 Okresný súd v odôvodnení odvolaním napadnutého rozsudku poukázal na ust. § 497 a nasl. zákona č. 513/1991 Zb., Obchodného zákonníka (ďalej len „Obchodný zákonník“), na ust. § 131, § 147 ods. 1 a 3, § 290 CSP, na ust. § 43a ods. 1, § 44 ods. 1 a 2, § 52 ods. 1, 2, 3 a 4, § 53 ods. 9, § 565 zákona č. 40/1964 Zb., Občianskeho zákonníka (ďalej len „Občiansky zákonník“), na ust. § 1 ods. 2, § 2 písm. a), písm. b) písm. d), na ust. § 9 ods. 1 a 2, § 11 ods. 1 a 2) zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov (ďalej len „Zákon o spotrebiteľských úveroch“ alebo „zákon č. 129/2010 Z. z.“) a na ust. § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a uviedol, že je nepochybné, že návrh na uzavretie zmluvy ako dvojstranného právneho úkonu podával dlžník (žalovaná) a podpísala ho dňa 22. 08. 2014. Veriteľ (žalobca) žiadosť/zmluvu podpísal dňa 28. 08. 2014, pričom v tento deň poskytol žalovanej aj peňažné prostriedky, a to vo výške 1 500 €, kedy následne doplnil do zmluvy údaj o úroku z omeškania (bod 6). Nové údaje predstavujú nový návrh na uzavretie zmluvy, pričom nebolo preukázané, že by žalovaná takýto nový návrh zmluvy akceptovala. Jednostranný právny úkon žalobcu, ktorým oznámil žalovanej, že úver schvaľuje, je podľa okresného súdu potrebné považovať v zmysle § 44 ods. 2 Občianskeho zákonníka za nový návrh na uzavretie zmluvy, pričom k jej platnému uzavretiu bola potrebná písomná akceptácia zo strany žalovanej, ku ktorej nedošlo. Dohodou sa totiž možno odchýliť od zákonného úroku z omeškania v prospech spotrebiteľa. Aj v prípade, že dohoda o úroku z omeškania je zhodná so zákonnou úpravou, ako dohoda musí podliehať schváleniu zmluvných strán. Ak žalobca nechcel, aby úrok z omeškania podliehal schváleniu zo strany žalobkyne, mal jeho úpravu ponechať na zákon a v bode 6 ho neuvádzať. Okrem uvedeného súd prvej inštancie v odôvodnení odvolaním napadnutého rozsudku uviedol, že v žalobe si žalobca uplatňuje nárok na úrok z omeškania len vo výške 5,05 % ročne. Konštatoval, že nakoľko zákon pod sankciou neplatnosti zmluvy v čase uzatvorenia zmluvy vyžadoval (a stále vyžaduje, viď § 9 ods. 1 veta prvá zákona č. 129/2010 Z. z.) písomnú formu zmluvy o spotrebiteľskom úvere (§ 9 ods. 1 prvá veta zákona č. 129/2010 Z. z.), návrh na jej uzavretie, ako aj jeho prijatie musí mať písomnú formu, pričom z dokazovania nevyplýva písomné prijatie nového návrhu na uzavretie zmluvy so zmenenými údajmi zo strany žalovanej. Písomnú formu zmluvy si pritom vymienil aj žalobca v čl. 2 „Zmluvných dojednaní Zmluvy o revolvingovom úvere spoločnosti PRORI CREDIT Slovakia, s. r. o.“, kde je okrem iného uvedené, že zmluva o revolvingovom úvere sa uzatvára na predtlačenom formulári veriteľa. Vyplnená žiadosť o poskytnutie revolvingového úveru podpísaná dlžníkom je návrhom na uzatvorenie zmluvy o revolvingovom úvere. Zmluva o revolvingovom úvere je uzatvorená a nadobúda platnosť a účinnosť dňom podpisu dlžníka. Nedostatok písomného prejavu vôle žalovanej byť účastníkom záväzkového vzťahu za určitých konkrétnych podmienok úveru v tomto prípade zákon sankcionuje neplatnosťou tohto právneho úkonu. Strany sporu teda neuzavreli platne zmluvu o úvere. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti dospel súd prvej inštancie k záveru, že nevznikla platná zmluva o spotrebiteľskom úvere a právny vzťah medzi stranami sporu posúdil podľa § 457 Občianskeho zákonníka, v zmysle ktorého ak je zmluva neplatná alebo ak bola zrušená, je každý z účastníkov povinný vrátiť druhému všetko, čo podľa nej dostal. K bezdôvodnému obohateniu na strane žalovanej došlo podľa súdu prvej inštancie tým, že získala od žalobcu plnenie bez platne uzavretej zmluvy.

1.6 Súd prvej inštancie na základe vykonaného dokazovania dospel k záveru, že žalobca neuniesol dôkazné bremeno o existencii platnej (písomnej) zmluvy o spotrebiteľskom úvere, z ktorej by mohol odvodzovať právo na vrátenie poskytnutého úveru s príslušenstvom. Žalobca poskytol žalovanej dňa 28. 08. 2014 sumu 1 500 €. Žalovaná vrátila žalobcovi z poskytnutých peňažných prostriedkov spolu sumu 609,30 €, a tak dlhuje žalobcovi z titulu bezdôvodného obohatenia ešte sumu 840,70, súd prvej inštancie konštatoval, že žaloba bola v časti istiny podaná dôvodne.

1.7 Vo vzťahu k zosplatneniu úveru, ktorého platnosť (zosplatnenia) žalovaná namietala, okresný súd v odôvodnení odvolaním napadnutého rozsudku uviedol, že má za to, že žalobca nedodrжал postup predpokladaný zákonom, aby mohol pristúpiť k zosplatneniu úveru. Súdu predložil len listinu - Oznámenie o zosplatnení zo dňa 14. 06. 2015 a doručenkou preukazujúcu doručenie oznámenia žalovanej dňa 18. 06. 2015. Samotné oznámenie však pôsobí podľa súdu prvej inštancie zmätočne, pretože podľa jeho obsahu ide len o výzvu pred zosplatnením úveru podľa § 53 ods. 9 Občianskeho

zákonníka. Súd prvej inštancie preto nemal za preukázané, že žalobca skutočne vykonal aj zosplatenie úveru podľa § 565 Občianskeho zákonníka. V nadväznosti na uvedené okresný súd v odôvodnení odvolaním napadnutého rozsudku uviedol, že v zásade možno konštatovať, že ak je zmluva o úvere neplatná, je neplatný aj tento nadväzujúci právny úkon. Hoci dospel k záveru, že nedošlo k platnému uzavretiu zmluvy o úvere, poznamenal, že zmluva o úvere uzavretá medzi žalobcom a žalovanou trpí aj ďalšími nedostatkami, ktoré by mohli mať za následok bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru. Preskúmaním zmluvy z hľadiska splnenia zákonných predpokladov podľa zákona č. 129/2010 Z. z. dospel okresný súd k záveru, že predmetná zmluva nemá náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. f) a k) zákona č. 129/2010 Z. z., keďže údaje - dátum splatnosti prvej splátky úveru 01. 10. 2014 a dátum splatnosti poslednej splátky úveru 01. 09. 2017, dátum splatnosti splátky v priebehu periódy splácania, sú uvedené len v Oznámení veriteľa o schválení úveru dlžníkovi zo dňa 28. 08. 2014, resp. aj tieto nové údaje mala žalovaná odsúhlasíť.

1.8 Pokiaľ žalovaná namietala, že žalobca zanedbal svoju povinnosť s odbornou starostlivosťou skúmať jej schopnosť splácať spotrebiteľský úver podľa § 7 ods. 1 Zákona o spotrebiteľských úveroch, okresný súd v odôvodnení odvolaním napadnutého rozsudku uviedol, že následkom nesplnenia povinnosti veriteľa skúmať bonitu spotrebiteľa je podľa § 11 ods. 2 zák. č. 129/2010 Z. z. to, že veriteľ nie je oprávnený vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru. V prípade hrubého porušenia povinnosti podľa § 7 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z. sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Za hrubé porušenie povinnosti veriteľa podľa § 7 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z. sa považuje posudzovanie schopnosti splácať úver dlžníkom bez akýchkoľvek zisťovania údajov o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa (dlžníka) alebo bez nahliadnutia do príslušnej databázy údajov o spotrebiteľoch na účely posudzovania ich schopnosti splácať úver. V predmetnom spore žalobca predložil súdu Hodnotenie dlžníka (žiadateľa o poskytnutie úveru) k č. Zmluvy 8500076920, ktoré pozostáva z príjmov a výdavkov, voľných zdrojov žalovanej a „koeficienta“. Na základe písomného dokumentu „Hodnotenie dlžníka“ dospel súd prvej inštancie k záveru, že žalobca zisťoval v súvislosti s hodnotením schopnosti žalovanej splácať úver nasledovné údaje: priemerný čistý príjem dlžníka: 555,20 €, ostatné príjmy: 555,20 €. výdavky: 100 €, splátky pôžičiek: 123,71 €, nájomné plus inkaso, doprava a ostatné: 87 €, výdavky celkom: 310,71 €, voľné zdroje v sume 244,49 €, koeficient 2,73; účel čerpania úveru nie je uvedený. Žalobca v spojitosti so zisťovaním bonity klienta doložil súdu rozhodnutie Sociálnej poisťovne číslo 515 507 3480 0 zo dňa 05. 12. 2013, z ktorého vyplýva, že žalovanej bol od 01. 01. 2014 zvýšený invalidný dôchodok na sumu 163,80 € mesačne a vdovský dôchodok na sumu 391,40 € mesačne. Súd prvej inštancie sa teda nestotožnil s tvrdením žalovanej, že žalobca neskúmal jej bonitu, ktorý záver súdu prvej inštancie viedol v konečnom dôsledku k zamietnutiu vzájomnej žaloby, pretože dospel k záveru, že žalovaná nebola vo vzťahu ku svojim tvrdeniam (ako podmienke uplatnenia nároku v zmysle ust. § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z.) úspešná.

1.9 Pokiaľ ide o vzájomnú žalobou žalobkyne uplatnený nárok na primerané finančné zadosťučinenie podľa § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa, okresný súd v odôvodnení odvolaním napadnutého rozsudku uviedol, že takáto žaloba sa nazýva žalobou satisfakčnou, pretože primerané finančné zadosťučinenie predstavuje pre spotrebiteľa prostriedok satisfakcie. Okrem satisfakčnej funkcie má inštitút primeraného finančného zadosťučinenia taktiež funkciu sankčnú, pretože zaplatenie primeraného finančného zadosťučinenia predstavuje pre porušiteľa (nositeľa zákonných povinností) taktiež ujmu finančnú, nielen ujmu morálnu. Primerané finančné zadosťučinenie je považované za nástroj k odstráneniu ujmy nemateriálnej povahy, a teda nie ako náhradu za spôsobenú materiálnu škodu. Plní taktiež funkciu preventívnu, pretože jeho úlohou je odradiť porušiteľa od ďalšieho nezákonného postupu. Tento účinok môže vyvolať len finančné zadosťučinenie zodpovedajúce významu chráneného záujmu. Nárok na primerané finančné zadosťučinenie podlieha voľnej úvahe súdu, čo však neznamená ľubovôľu súdu. Pre svoju úvahu musí mať súd k dispozícii dostatok tvrdených a preukázaných skutočností, z ktorých súd pri svojich úvahách musí vychádzať. Nárok na zaplatenie primeraného finančného zadosťučinenia sa musí odvíjať od prípadného úspechu spotrebiteľa v konaní. Vzhľadom na tú skutočnosť, že žalovaná nebola so svojou procesnou obranou úspešná, nemožno podľa súdu prvej inštancie hovoriť o úspešnom uplatnení porušenia práva ustanoveného právny predpismi na ochranu spotrebiteľa, čo podľa súdu prvej inštancie znamená, že nie sú splnené podmienky pre priznanie primeraného finančného zadosťučinenia žalovanej a preto súd prvej inštancie vzájomnú žalobu žalovanej voči žalobcovi v celom rozsahu zamietol.

2. Proti predmetnému rozsudku súdu prvej inštancie podala žalovaná odvolanie, kde uviedla, že odvolaním napáda výrok I. (o povinnosti žalovanej zaplatiť žalobcovi sumu 840,70 € s príslušenstvom), výrok III. (o náhrade trov konania zo žaloby), výrok IV. (o zamietnutí vzájomnej žaloby) a výrok V. (o náhrade trov konania zo vzájomnej žaloby) s tým, že výrok II. o zamietnutí žaloby v prevyšujúcej časti ostáva jej odvolaním nedotknutý. Ako odvolací dôvod žalobkyňa v odvolaní označila odvolací dôvod, že súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 365 ods. 1 písm. b) CSP), ďalej odvolací dôvod, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam (§ 365 ods. 1 písm. f) CSP) a odvolací dôvod, že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 písm. h) CSP). Žalovaná v odvolaní ďalej uviedla, že súd prvej inštancie odôvodnil odvolaním napadnutý rozsudok tým, že s ohľadom na porušenie formy zmluvy o spotrebiteľskom úvere je zmluva neplatná. Žalobcovi tak vzniklo bezdôvodné obohatenie, ktoré je povinný žalovanej vrátiť. Z tohto dôvodu súd prvej inštancie žalobu sčasti zamietol. Vo vzťahu ku vzájomnej žalobe súd prvej inštancie v odôvodnení rozsudku uviedol, že základný predpoklad priznania primeraného finančného zadosťučinenia podľa § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z., teda úspešné uplatnenie práva spotrebiteľom, považoval za nesplnený. Súd prvej inštancie rozhodol postupom podľa § 297 písm. b) CSP bez nariadenia pojednávania. V uvedenej súvislosti žalovaná v odvolaní uviedla, že procesný postup súdu v civilnom sporovom konaní upravuje Civilný sporový poriadok. Zdôraznila, že medzi princípy civilného sporového konania patrí rovnosť strán, „zohľadnenie prirodzenej nerovnosti strán sporu (čl. 6 ods. 1 CSP)“ a princíp ústnosti (čl. 12 CSP). Rovnosť strán sporu upravuje Civilný sporový poriadok napríklad v ustanoveniach § 290 až 300, týkajúcich sa spotrebiteľských sporov. Ústnosť konania je upravená vo viacerých ustanoveniach Civilného sporového poriadku. Výnimku z ústnosti konania predstavuje napríklad ustanovenie § 177 ods. CSP a § 297 CSP. Rozhodnutie bez pojednávania upravuje Civilný sporový poriadok v ust. § 297 písm. b) za kumulatívneho splnenia týchto podmienok: a) ide o otázku jednoduchého právneho posúdenia vecí, b) skutkové tvrdenia strán sú nesporné a c) hodnota sporu bez príslušenstva neprevyšuje sumu 1 000 €. Súd prvej inštancie v tomto konaní vydal platobný rozkaz, ktorý žalovaná napadla odporom. V odpore okrem iného namietala absenciu splnenia povinnosti žalobcom posúdiť s odbornou starostlivosťou jej schopnosť splácať úver. Namietala, že žalobca jej schopnosť splácať úver neposúdil vôbec, tým menej s odbornou starostlivosťou. Žalobca na to reagoval svojim podaním z 20. 8. 2018, v ktorom okrem iného vyvracal toto skutkové tvrdenie žalovanej a predložil o tom dôkaz. Ako je teda podľa žalovanej zrejme, skutkové tvrdenia strán sporu boli odlišné, sporné. Za týchto okolností nebolo na mieste aplikovať ustanovenie § 297 písm. b) CSP a rozhodnúť bez pojednávania a bez dokazovania. Súd prvej inštancie procesným postupom - rozhodnutím bez pojednávania, v rozpore so zákonom znemožnil žalovanej, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva a tým porušil jej právo na spravodlivý proces. Za nesprávne skutkové zistenie je v danom prípade potrebné podľa žalovanej považovať skutkové zistenie o posudzovaní schopnosti žalovanej splácať úver žalobcom s odbornou spôsobilosťou. Súd prvej inštancie sa zaoberal výlučne skutkovými tvrdeniami žalobcu a dôkazmi ním predloženými, a to všetko po podaní odporu proti platobnému rozkazu, v ktorom žalovaná tieto skutočnosti namietala. Súd prvej inštancie sa ale podľa žalovanej vôbec nevenoval argumentácii žalovanej a v tomto smere nevykonal ani žiadne dokazovanie. Najmä sa nijako nevyrovnal s tvrdením žalovanej, že jej žalobca v krátkom čase poskytol štyri úvery a zaťažil ju tým splátkami približujúcimi sa výškou priemernému starobnému dôchodku. V uvedenej súvislosti žalovaná v odvolaní uviedla, že nesprávne právne posúdenie veci súdom prvej inštancie spočíva v posúdení splnenia povinnosti žalobcu podľa § 7 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z. V nadväznosti na uvedené žalovaná v odvolaní uviedla, že na druhej strane sa stotožňuje s právnym posúdením absolútnej neplatnosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere súdom prvej inštancie a vznáša námietku premlčania uplatneného nároku žalobcu na zaplatenie sumy 840,70 € s prísl. titulom bezdôvodného obohatenia, pretože žalobca podal žalobu po uplynutí tak subjektívnej ako aj objektívnej premlčacej lehoty na vydanie bezdôvodného obohatenia. Zdôraznila, že námietka premlčania je hmotnoprávny úkon, nejde teda o prostriedok procesnej obrany ani procesného útoku. S ohľadom na vyššie uvedené je podľa žalovanej nepreskúmateľnou tá časť odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie, ktorá sa týka zamietnutia vzájomnej žaloby. Navrhla, aby odvolací súd rozhodol tak, že rozsudok v časti o povinnosti žalovanej zaplatiť žalobcovi sumu 840,70 € s príslušenstvom zmení tak, že žalobu zamietá. Rozsudok v časti o zamietnutí vzájomnej žaloby o zaplatenie primeraného finančného zadosťučinenia zruší a vec vráti súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie s tým, že žalovaná má nárok na náhradu trov konania pokiaľ ide o žalobu žalobcu v prvoinštančom a aj v odvolacom konaní. Alternatívne žalovaná navrhla, aby odvolací súd odvolaním napadnutý rozsudok

súdu prvej inštancie v odvolaní napadnutom rozsahu zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

3. Žalobca sa k obsahu odvolania žalovanej písomne nevyjadril.

4. Krajský súd ako súd odvolací (§ 34 CSP) prejednal odvolanie žalovanej podľa ust. § 379 a ust. § 380 CSP, bez nariadenia pojednávania podľa ust. § 385 ods. 1 CSP (a contrario) a rozsudok súdu prvej inštancie podľa ust. § 389 ods. 1 písm. b) a c) CSP zrušil a podľa ust. § 391 ods. 1 CSP vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, a to v celom rozsahu, pretože dospel k záveru, že vzhľadom na nižšie uvedené procesné pochybenie súdu prvej inštancie, spočívajúce v jeho nesprávnom procesnom postupe, nie je možné zrušiť rozsudok súdu prvej inštancie len v určitej časti.

5. Predmetom odvolacieho konania je preskúmanie správnosti záverov súdu prvej inštancie na základe odvolania podaného žalovanou, ktorá súdu prvej inštancie v odvolaní vytkla, že jej nesprávnym procesným postupom znemožnil, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 365 ods. 1 písm. b) CSP), že na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam (§ 364 ods. 1 písm. f) CSP) a že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 písm. h) CSP). V rámci uvedených odvolacích námietok žalovaná v odvolaní súdu prvej inštancie vytkla, že rozhodol bez pojednávania postupom podľa § 297 písm. b) CSP napriek tomu, že na takéto postup neboli splnené podmienky.

6. Podľa ust. § 297 CSP, súd na prejednanie sporu nariadi pojednávanie. Pojednávanie nie je potrebné nariadiť, ak a) sa vo veci rozhoduje rozsudkom pre zmeškanie, b) ide iba o otázku jednoduchého právneho posúdenia veci, skutkové tvrdenia strán nie sú sporné a hodnota sporu bez príslušenstva neprevyšuje 1 000 eur.

7. Podľa ust. § 9 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z., zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu.

8. Podľa ust. § 11 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z., poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak a) zmluva o spotrebiteľskom, úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1.

9. Podľa ust. § 7 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z., veriteľ je pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo pred zmenou tejto zmluvy spočívajúcej v navýšení spotrebiteľského úveru povinný posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, pričom berie do úvahy najmä dobu, na ktorú sa poskytuje spotrebiteľský úver, výšku spotrebiteľského úveru, príjem spotrebiteľa a prípadne aj účel spotrebiteľského úveru.

10. Podľa ust. § 11 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z., ak veriteľ nekonal s odbornou starostlivosťou podľa § 7 ods. 1, nie je oprávnený vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru. V prípade hrubého porušenia povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa považuje spotrebiteľský úver za bezúročný a bez poplatkov. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa považuje posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez akýchkoľvek údajov o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa alebo bez nahliadnutia do príslušnej databázy údajov o spotrebiteľoch na účely posudzovania ich schopnosti splácania úverov.

11. Podľa ust. § 3 ods. 5, veta prvá a tretia zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov, proti porušeniu práv a povinností ustanovených zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa môže sa spotrebiteľ proti porušiteľovi domáhať na súde ochrany svojho práva. Spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá.

12. Po prejednaní odvolania žalovanej odvolací súd uvádza, že tak ako z obsahu odôvodnenia odvolaní napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie vyplýva, súd prvej inštancie sa v prvom rade zaoberal s otázkou, či „predmetná Zmluva vznikla v písomnej forme, a to s poukazom na všeobecné

ustanovenia Občianskeho zákonníka (§ 43 a nasl. Občianskeho zákonníka). V uvedenej súvislosti súd prvej inštancie konštatoval, že v danom prípade zmluva o spotrebiteľskom úvere v písomnej forme nevznikla, pretože v konaní nebolo preukázané, že by žalovaná nový návrh žalobcu na uzavretie zmluvy (za ktorý treba podľa súdu prvej inštancie považovať doplnené údaje o úroku z omeškania do bodu 6 Zmluvy), akceptovala, z čoho súd prvej inštancie vyvodil záver o neplatnosti tejto zmluvy. V uvedenej súvislosti okresný súd poukázal v odôvodnení odvolaním napadnutého rozsudku na ust. § 9 ods. 1 veta prvá a na ust. § 11 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z. a uviedol, že nedostatok písomného prejavu vôle žalovanej byť účastníkom zmluvného vzťahu so žalobcom za určitých konkrétnych zmluvných podmienok zákon sankcionuje neplatnosťou zmluvy (právneho úkonu), čo v danom prípade znamená, že strany sporu neuzavreli platne zmluvu o úvere, od ktorej by mohol žalobca odvodzovať právo na vrátenie poskytnutého úveru s príslušenstvom, a preto pokiaľ žalovaná vrátila žalobcovi z poskytnutých peňažných prostriedkov vo výške 1 500 € sumu 609,30 €, tak dlhuje žalobcovi titulom bezdôvodného obohatenia sumu 840,70 €, na zaplatenie ktorej sumy spolu s úrokom z omeškania špecifikovaným vo výroku I. rozsudku žalobcovi zaviazal okresný súd titulom vydania bezdôvodného obohatenia žalovanú. Zároveň súd prvej inštancie v odôvodnení odvolaním napadnutého rozsudku konštatoval, že hoci nedošlo k platnému uzavretiu zmluvy o úvere, zmluva o úvere uzavretá medzi žalobcom a žalovanou trpí aj ďalšími nedostatkami (absenciou náležitostí podľa § 9 ods. 2 písm. f) a k) zákona č. 129/2010 Z. z.), ktorých dôsledkom by mohla byť bezpoplatkovosť a bezúročnosť úveru. Zaujal tiež stanovisko k argumentácii žalovanej, že žalobca zanedbal svoju povinnosť s odbornou starostlivosťou skúmať jej schopnosť splácať spotrebiteľský úver podľa § 7 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z., na ktorej žalovaná založila nárok uplatnený vzájomnou žalobou na primerané finančné zadostučinenie v zmysle ust. § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. tak, že na základe žalobcom predloženého listinného dôkazu „Hodnotenie dlžníka k č. zmluvy 8500076920“ dospel k záveru, že sa nestotožňuje s tvrdením žalovanej, že žalobca neskúmal jej bonitu, a teda že porušil svoju povinnosť vyplývajúcu z ust. § 7 zákona č. 129/2010 Z. z.. K uvedeným záverom dospel súd prvej inštancie na základe dokazovania vykonaného bez nariadenia pojednávania, hoci na takéto procesný postup neboli splnené podmienky upravené v ust. § 297 písm. b) CSP, pretože skutkové tvrdenia strán sporu ohľadom splnenia uvedenej povinnosti žalobcom boli sporné. Uvedeným procesným postupom súd prvej inštancie znemožnil žalovanej, aby uskutočňovala jej patriace práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, čo zakladá dôvod na zrušenie rozhodnutia súdu prvej inštancie v zmysle ust. § 389 ods. 1 písm. b) CSP. V uvedenej súvislosti odvolací súd uvádza, že nariadenie pojednávania, tam kde to zákon vyžaduje garantuje stranám sporu okrem iného zachovanie princípu rovnosti zbraní, ktorý predstavuje jeden zo základných prvkov širšieho konceptu práva na spravodlivý proces a ktorý vyžaduje, aby každej strane sporu bola daná rovnaká možnosť uplatňovať svoje procesné práva za podmienok, ktoré ju nevystavujú podstatnej nevýhode vo vzťahu k druhej strane sporu. Koncept práva na spravodlivý proces je garantovaný tiež naplnením práva na kontradiktórny proces, v súlade s ktorým strany sporu musia mať príležitosť nielen mať vedomosť o v konaní predložených dôkazoch, ale tieto dôkazy musia byť vykonané v súlade s právnou úpravou. V uvedenej súvislosti odvolací súd uvádza, že do príslušných ustanovení Civilného sporového poriadku, ktoré sa týkajú vykonávania dôkazov je premietnutá zásada priamosti a bezprostrednosti (Čl. 13 CSP), zásada voľného hodnotenia dôkazov (Čl. 15 CSP) a zásada ústnosti (Čl. 12 CSP). Súd vykonáva dôkazy na pojednávaní a len ak je to možné a účelné aj mimo pojednávania (napr. v súvislosti s ohliadkou nehnuteľností), pričom strany sporu majú právo byť aj v tomto prípade prítomné na takto vykonanom dokazovaní. Pokiaľ teda súd prvej inštancie nenariadil vo veci pojednávanie, hoci na takéto procesný postup neboli v zmysle ust. § 297 písm. b) CSP splnené podmienky vzhľadom na to, že tvrdenia žalobcu a žalovanej ohľadom splnenia povinnosti žalobcu v zmysle ust. § 7 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z. boli sporné, tak nevykonal dokazovanie o týchto sporných skutkových tvrdeniach strán sporu zákonom predpísaným spôsobom, čo znamená, že odvolacia námietka žalovanej, že súd prvej inštancie jej nesprávnym procesným postupom znemožnil, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, je plne opodstatnená.

13. Na základe uvedených skutočností odvolací súd odvolaním napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie podľa ust. § 389 ods. 1 písm. b) a c) CSP zrušil a podľa ust. § 391 ods. 1 CSP vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, a to v celom rozsahu, pretože dospel k záveru, že vzhľadom na vyššie uvedené procesné pochybenie súdu prvej inštancie, spočívajúce v jeho nesprávnom procesnom postupe, nie je možné zrušiť rozsudok súdu prvej inštancie len v určitej časti.

14. Úlohou súdu prvej inštancie po vrátení veci na ďalšie konanie bude opätovne prejednať vec, a to na riadne nariadenom pojednávaní, pričom pri právnom posúdení veci súd prvej inštancie odstráni pochybenie, ktorého sa dopustil tým, že Zmluvu o revolvingovom úvere č. 8500076920 zo dňa 28. 08. 2014 posúdil ako neplatný právny úkon, pre nedodržanie písomnej formy, ktorý záver súdu prvej inštancie odporuje ust. § 11 ods. 1 písm. a) zákona č. 129/2010 Z. z., podľa ktorého následkom nedodržania písomnej formy zmluvy o spotrebiteľskom úvere je bezpoplatkovosť a bezúročnosť takto poskytnutého úveru. Z uvedeného je zrejmé, že už samotná skutočnosť, že pri uzatvorení zmluvy o spotrebiteľskom úvere nebola dodržaná písomná forma spôsobuje bezpoplatkovosť a bezúročnosť úveru, nie je potrebné skúmať absenciu ostatných obsahových náležitostí zmluvy, čo nie je pri závere o nedodržaní písomnej formy zmluvy ani dosť dobre možné; v novom rozhodnutí o veci rozhodne súd prvej inštancie v zmysle ust. § 396 ods. 3 CSP aj o trovách tohto odvolacieho konania. Pre úplnosť odvolací súd uvádza, že pokiaľ žalovaná vzniesla až v odvolaní námietku premlčania vo vzťahu k uplatnenému nároku žalobcu na zaplatenie sumy 840, 70 € s prísl., tak na takto vznesenú námietku premlčania nie je možné prihliadať, pretože by to bolo v rozpore s ust. § 366 CSP.

15. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov členov senátu 3 : 0 (§ 393 ods. 2 druhá veta CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania, t. j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpisu uvedie, tiež proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh - § 428 CSP).